

Høring af udkast til bekendtgørelse om ophævelse af ftalatbekendtgørelsen

Udkast til bekendtgørelse om ophævelse af bekendtgørelse om forbud mod import og salg af varer til indendørs brug, som indeholder ftalaterne DEHP, DBP, BBP og DIBP, og varer hvor dele med disse stoffer kan komme i kontakt med hud eller slimhinder (ftalatbekendtgørelsen) blev sendt i ekstern høring den 3. juli 2014 med frist for at afgive høringssvar den 14. august 2014.

Udkastet blev sendt i høring hos en bred kreds af myndigheder og organisationer. Miljøstyrelsen har modtaget i alt 22 høringssvar, hvoraf 17 myndigheder og organisationer oplyser, at man ikke har bemærkninger til bekendtgørelsen eller, at man ønsker bekendtgørelsen velkommen.

Følgende høringssvar har fremsendt bemærkninger til bekendtgørelsesudkastet: 3F, Det Økologiske Råd, Danmarks Naturfredningsforening og Forbrugerrådet Tænk og RUC.

Følgende høringssvar har enten oplyst, at de ingen bemærkninger har til udkastet til bekendtgørelsesudkastet eller, at de hilser udkastet til lovforslaget velkomment:

Dansk Industri, Foreningen af fabrikanter og importører af elektriske husholdningsapparater (FEHA), Dansk Byggeri, Branchen ForbrugerElektronik (BFE), Erhvervsstyrelsen, Uddannelses- og Forskningsministeriet, Styrelsen for Forskning og innovation, Beredskabsstyrelsen, Sikkerhedsstyrelsen, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Arbejdstilsynet, Erhvervs- og Vækstministeriet, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, Datatilsynet, Syddansk Universitet og Eurolab Danmark. Dansk Arbejdsgiverforening har meddelt, at sagen falder uden for DA's virkefelt, og at de under henvisning hertil ikke ønsker at afgive bemærkninger.

I det følgende gennemgås høringssvarene og Miljøstyrelsens kommentarer hertil. Ønskes der detaljerede oplysninger om høringssvarenes indhold, henvises der til de fremsendte høringssvar.

3F har udtrykt bekymring for medarbejdernes sundhed i de virksomheder, hvor der forekommer salg af varer til indendørs brug, som indeholder ftalaterne DEHP, DBP, BBP og DIBP og varer, hvor dele med disse stoffer kan komme i kontakt med hud eller slimhinder. 3F anbefaler, at ftalatbekendtgørelsen ikke ophæves, indtil det her er sikret, at medarbejderne ikke bliver udsat for de pågældende ftalater. 3F anfører, at ftalater efter deres opfattelse udgør en sundhedsmæssig risiko.

Miljøstyrelsens bemærkninger

EU-Kommissionen offentliggjorde den 9. august 2014 en meddelelse om færdiggørelsen af begrænsningsprocessen i henhold til REACH for de fire ftalater. Kommissionen konkluderer heri bl.a., at REACH harmoniserer begrænsningsprocessen og at medlemsstater derfor ikke bør beholde eller indføre nationale begrænsninger til at imødegå de risici, som allerede er evalueret under EU-begrænsningsprocessen.

Det er styrelsens vurdering, at en opretholdelse af ftalatbekendtgørelsen vil føre til, at EU-Kommissionen indleder en traktatkrænkelssag mod Danmark. I lyset af EU-Domstolens afgørelse i sagen C-358/11 (Lapin) er det efter styrelsens vurdering overvejende sandsynligt, at EU-Domstolen vil underkende et dansk synspunkt om opretholdelse af nationale regler om forbud mod ftalater.

RUC anser ophævelsen af ftalatbekendtgørelsen som et kedeligt eksempel på, at enkelte medlemslande ikke har ret til at beskytte egne borgere mod farer fra kemiske stoffer, og finder det endvidere beklageligt, at hormonforstyrrende kemikalier, der allerede er risikovurderet og fundet farlige ikke kan forbydes uden flere omfattende risikovurderinger, hvor industrien i en lang periode kan producere og forhandle de farlige stoffer og hermed udsætte mennesker for skader på deres afkom. RUC beklager videre, at selvom det forventes, at de fire ftalater bliver forbudt at anvende i mange produkter fra februar 2015, vil det betyde, at danske borgere i tidsrummet fra bekendtgørelsens ikrafttræden og frem til denne dato ikke er beskyttet mod eksponering for de 4 ftalater.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Der henvises til Miljøstyrelsens bemærkninger til høringssvar fra 3F.

Det Økologiske Råd (DØR), Danmarks Naturfredningsforening (DN) og Forbrugerrådet Tænk (FBR) har afgivet et fælles høringssvar.

DØR, DN og FBR sammenligner forbuddet mod ftalater med forbuddet mod bisphenol A i sutteflasker, som blev opretholdt. Med udgangspunkt i en konkret elektronikvirksomheds oplysninger på sin hjemmeside anfører organisationerne, at det efter deres opfattelse blot er en påstand fra industrien, at der ikke findes alternativer til ftalaterne. DØR, DN og FBR anfører videre, at der efter deres opfattelse ikke foreligger dokumentation for, at forbuddet mod bisphenol A var hverken mere eller mindre akut end det er for ftalaterne.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen vurderer, at det i det pågældende tilfælde ikke er muligt at løfte bevisbyrden for, at der er berettiget grund til at mene, at en øjeblikkelig indsats dvs. uden om de almindelige procedurer er vigtig for at beskytte menneskers sundhed eller miljøet, som det er forudsat i sikkerhedsklausulen i REACH-forordningen. Alene det forhold at forbuddet først skulle træde i kraft 1 henholdsvis 2 år efter bekendtgørelsens vedtagelse tilsiger, at de almindelige procedurer skulle følges og ikke sikkerhedsprocedurerne for en øjeblikkelig indsats. Hertil kommer, at det vil være en uoverkommelig opgave for styrelsen at skulle dokumentere for hver enkelt vare eller varegruppe, at der er en berettiget grund til at mene, at en øjeblikkelig indsats er vigtig. Miljøstyrelsen skal videre anføre, at det ikke er hævdet, at der ikke findes kemiske alternativer til ftalater for langt de fleste anvendelser. I modsætning til tilfældet med bisphenol A, der vedrørte en afgrænset varegruppe, anvendes ftalater imidlertid i et så bredt

spekter af varer og varegrupper, at det rent praktisk i væsentlig højere grad vanskeliggør arbejdet med at omstille til alternativer.

DØR, DN og FBR anfører endvidere, at Danmark i kraft af bekendtgørelse 855 af 5. september 2009 har et generelt forbud mod alle ftalater i legetøj og småbørnsartikler, mens det i resten af EU kun dækker bestemte ftalater.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen gør opmærksom på, at det i § 3 i den pågældende bekendtgørelse udtrykkeligt er anført, at bekendtgørelsen ikke omfatter de 6 ftalater, der er opregnet i bilag 1 til bekendtgørelsen, herunder DEHP, BBP og DBP. Det er endvidere i note 2 til overskriften i bilag 1 anført, at de ftalater, der er opregnet i bilaget, er omfattet af bilag XVII til REACH-forordningen. Bekendtgørelsen regulerer således udelukkende de ftalater, der ikke er omfattet af REACH-forordningen, jf. endvidere ad 1) nedenfor.

DØR, DN og FBR henviser endelig til et nationalt fransk forbud mod ftalater DEHP i plastslanger på børne- og barselsafdelinger samt på neonatal, som skulle træde i kraft 1. juli 2015 og som giver mulighed for at udvide til et generelt forbud i Frankrig mod DEHP, BBP og DBP i alt hospitalsudstyr, hvis der findes et acceptabelt alternativ.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen kender ikke til den pågældende franske nationale regulering. Styrelsen vil rette henvendelse til de franske myndigheder med henblik på at få yderligere oplysninger om den franske regulering.

De tre organisationer sammenfatter deres bemærkninger i tre konklusionspunkter:

- 1) DØR, DN og FBR finder ikke, at Lapin-dommen bør fortolkes så vidtgående, idet den er afsagt på et helt andet område – regulering af fysiske anlæg og ikke produktregulering.
- 2) Hvis Miljøstyrelsen fastholder, at ftalatforbuddet ikke kan træde i kraft, som det oprindeligt var formuleret, opfordrer DØR, DN og FBR til, at man opretholder forbuddet for artikler importeret fra ikke-EU-lande. Dette er især væsentligt, da begrænsninger af markedsføring, som bl.a. ligger i REACH bilag XIV, ikke gælder for importerede artikler, hvorfor man ikke kan hævde, at EU har lavet udtømmende regulering på dette felt.
- 3) Hvis det fastholdes at forbuddet helt trækkes tilbage, vil vi anbefale at der i stedet oprettes en mærkningsordning, som pålægger brugere af ftalater at deklarerer på emballage, at deres produkt indeholder ftalater. På den måde kan forbrugerne fravælge de problematiske kemikalier. Denne mærkning kunne evt. indskrænkes til kun at gælde artikler, idet EU's regler om mærkning af farlige stoffer ikke gælder for disse.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Ad 1)

Miljøstyrelsen kan ikke tilslutte sig det anførte synspunkt. EU-Domstolen fastslår i præmisserne 35 og 37 i sin afgørelse, at ”fremstillingen, markedsføringen eller anvendelsen af et stof, som er omhandlet i REACH-forordningens artikel 67, stk. 1, ikke må underlægges andre betingelser end dem, der følger af REACH-forordningen, og som således som det fremgår af bestemmelserne i forordningens artikel 68, stk. 1, og artikel 69, er pålagt med henvisning til behovet for at handle

på »fællesskabsplan« og at ”hvis en medlemsstat således har til hensigt at indføre nye begrænsninger for fremstillingen, markedsføringen eller anvendelsen af et stof, for hvilket der i bilag XVII til REACH-forordningen er fastsat en begrænsning, kan den kun gøre dette enten i henhold til forordningens artikel 129, stk. 1, [sikkerhedsklausulen] for at beskytte menneskers sundhed eller miljøet, eller i henhold til artikel 114, stk. 5, TEUF [miljøgarantien] baseret på nyt videnskabeligt belæg, bl.a. vedrørende miljøbeskyttelse. Hvis medlemsstaten vedtager andre begrænsninger, vil dette være i strid med formålet med forordningen [...]”. Disse præmisser er formuleret så generelt, at de ikke kan antages alene at være møntet på den konkrete sag, der lå til grund for Domstolens præjudicielle afgørelse.

Ad 2)

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at opretholdelsen af et forbud mod importerede artikler, der indeholder de pågældende ftalater, fra ikke-EU-lande ikke vil have den tilsigtede effekt. I det omfang det ikke allerede finder sted, vil en importør blot kunne importere de pågældende varer til et andet EU-land, eksempelvis Sverige eller Tyskland, og derfra lovligt indføre varerne i Danmark. Alternativt vil en forbruger lovligt kunne tage til et andet EU-land og købe varen dér for derefter indføre den i Danmark.

Det kan efter Miljøstyrelsens vurdering endvidere ikke udelukkes, at EU-Kommissionen vil anse det for værende i strid med loyalitetsforpligtelsen i artikel 4, stk. 3, TEU, hvis Danmark indfører nationale regler om forbud mod import af varer fra ikke-EU-lande inden for et område, hvor EU har vedtaget fælles regler, som er afvejet i forhold til handelspolitikken, som hører under EU's eksklusive kompetence, og som er færdigforhandlet internationalt.

Ad 3)

Miljøstyrelsen bemærker hertil, at indførelsen af en mærkningsordning for artikler vil være en teknisk forskrift, der i givet fald vil skulle notificeres til EU-Kommissionen i henhold til informationsproceduredirektivet som værende en teknisk handelshindring. Det må endvidere antages, at EU-Kommissionen vil vurdere en eventuel accept af en national mærkningsordning i lyset af den rettighed, der i medfør af REACH-forordningens artikel 33, stk. 2, allerede sikrer forbrugerene ret til at få information om indholdet af særlige problematiske stoffer i varer.